

SLOVO ŠÉFREDAKTORA

Šéfredaktoři několika významných českých médií doručili počátkem května novému premiérovi Janu Fischerovi naléhavý dopis, v němž ho upozorňují na tzv. náhubkový zákon (resp. jedná se o jednu z novel trestního zákona 140/1961 Sb.).

Podle názoru kolegů šéfredaktorů, pod zástěrkou ochrany práv obviněného náhubkový zákon protiústavně omezuje svobodu projevu a právo veřejnosti na informace. Dopis byl premiérovi adresován při příležitosti Světového dne svobody tisku, který připadl na 3. května. K ústavnímu soudu navíc míří stížnost třicetičtyř senátorů, a to taktéž na některá ustanovení náhubkového zákona.

Na tomto místě se přiznávám, že na mě se kolegové z oněch několika významných médií o podporu jejich dopisu premiérovi neobrátili. Samozřejmě, politika do elektrotechniky jaksi nepasuje a my elektrotechnici uznáváme povětšinou zákony fyzikální. Přesto i elektrotechnika oplývá mnoha pracovní právními, obchodními a institucionálními vztahy, jež je nutné řešit předpisem různé právní síly, a tu nám v elektrotechnice fungují i zákony judičiální.

Náhubkový zákon, jakkoliv se v redakci zabýváme odbornou žurnalistikou, by se však měl elektrotechniky dotýkat pouze ve velmi, opravdu velmi výjimečných případech. Každopádně však jsem se coby šéfredaktor o problematiku tohoto vypečeného zákona zajímal, co kdyby náhodou ...? Elektrotechnika totiž není izolovanou částí společnosti, stejně jako ona i náš elektrotechnický právní rámec trpí řadou neduhů a nedořešeností a sem tam nám i v této naší jinak ryze technické branži zaplane požárek, jenž je hoden investigativního pohledu.

Novela zákona vstoupila v platnost již 1. dubna, po téměř bleskovém schválení Parlamentem ČR, a to i přes velké výhrady médií, Senátu ČR i řady nevládních organizací. Obzvlášť silný klacek v rukou protestujících žurnalistů představuje pojem „veřejný zájem“. Je přeci ve veřejném zájmu, aby byly neprodleně odkrývány nepravosti a aby varovný ukazovák

zacílil na nepoctivé politiky či státní úředníky. Náhubkový zákon měl přitom podle původního návrhu chránit soukromí obětí závažných trestných činů. Postupně se však do novely poslaneckou tvořivostí přidávaly paragrafy (zejména proslulý Bendův paragraf 178) a stal se z něho bič na novináře.

Premiér Fischer váhá, ačkoliv některé věci v zákoně „jako problém skutečně vnímá a rozhodně je ochoten zahájit o něm debatu“. A tu přispívám do debaty svým názorem: opět jsme na české scéně svědky situace, kdy je skupinovému zájmu podřizována nadbytečná zákonodárná praxe, přestože situace je už dostatečně řešena jiným paragrafem nebo předpisem. Součástí téhož zákona je totiž paragraf 257, podle kterého může být potrestán ten, „kdo získá přístup k nosiči informací a v úmyslu způsobit jinému škodu nebo jinou újmu nebo sobě nebo jinému získat neoprávněný prospěch takových informací neoprávněně užije“.

Jak to, že takto výsostně žurnalistickou disciplínu, jako je poskytování tiskových informací, neřeší dostatečně a kompatibilně s ostatními zákony, tedy i trestním zákonem, tzv. tiskový zákon (zákon 46/2000 Sb.)?

Jak to, že tutéž otázku lze položit i k zákonu o poskytování informací (zákon 106/1999 Sb.)?

Jakou roli hraje a co doposud v této věci činil například Syndikát novinářů, jehož hlavní úlohou by mělo být vyjasňování vztahů mezi politiky a žurnalisty, resp. měl by garantovat širokou veřejnou diskusi, jež by měla smysl?

Podle mého názoru náhubkový zákon přispívá k zaplevelenosti českého zákonodárství, které celkově „činí dojem jako když vlak vjíždí do nádraží“ (kdo uhádne autora této citace, má bod).

Chatrnost stávajících mediálních právních předpisů na straně jedné a bída českého zákonodárství na straně druhé společně prohlubují nevráživost mezi volenými zástupci a tiskem, zatímco skutečné zájmy občanů, potažmo voličů a čtenářů, dostávají na frak.

jiri.kohutka@fccgroup.cz

V příštím čísle Elektra uvedeme...

Třetí část seriálu článků **Neelektrická zařízení a rizika nebezpečí výbuchu v souvislostech nejen právních**.

V této části se autor seriálu **Ing. Jaroslav Melen**, soudní znalec z oboru bezpečnosti práce se specializací v elektrotechnice, zamýšlí nejen nad obecnými pravidly pro aplikaci směrnice č. 98/37/ES (nařízení vlády č. 24/2003 Sb.) a směrnice 94/9/ES (nařízení vlády č. 23/2003 Sb.) pro strojní zařízení, ale také nad tím, co je pro jejich použití rozhodující. Příspěvek je vhodně doplněn ukázkami praktických příkladů, které umožní čtenářovi lepší orientaci v dané problematice. Dále uvádíme krátkou upoutávku na toto třetí pokračování seriálu o neelektrických zařízeních a rizicích nebezpečí výbuchu.

Neelektrická zařízení a rizika nebezpečí výbuchu v souvislostech nejen právních (3. část)

Ing. Jaroslav Melen, soudní znalec z oboru bezpečnosti práce se specializací v elektrotechnice

Jak se používají pro strojní zařízení nařízení vlády č. 24/2003 Sb. a nařízení vlády č. 23/2003 Sb. podle rozhodnutí výrobce o jejich užití a podmínek (vnějších vlivů BE3) v budoucím provozu?

Výchozím krokem musí být popis možných variant provozních situací, pro které může být strojní zařízení určeno, spolu s vědomím znalostí výsledků vyhodnocení nebezpečí vznícení. V tab. 1 je uveden přehled pěti příkladů situací vyhodnocení analýzy strojního zařízení ve vztahu k povinné aplikaci požadavků stano-

vených v nařízení vlády (n. v.) č. 23/2003 Sb. podle variant jejich použití. Poznámky a) a b) v tab. 1 představují ony výjimky společného použití obou směrnic n. v., kdy platí pro:

- poznámku a) **ANO** i pro
 - ty výrobky, které jsou **uvnitř** vnitřního prostředí strojního zařízení s **NV**,
 - neelektrická zařízení (strojní zařízení), jako např. zařízení dopravující hořlavé kapaliny (čerpadla) nebo hořlavé směsi (ventilátory, větráky, dmýchadla nebo kompresory), případně se v nich tyto hořlavé směsi vyskytují (zásobníky, odlučovače prachu, filtry, válcové drtiče), což znamená, že mají výbušné prostředí **uvnitř** sebe samých a je nutné u nich počítat s možností vzniku aktivních zdrojů vznícení.
- poznámku b) **ANO** pro bezpečnostní, ovládací a regulační přístroje, pokud přispívají nebo jsou nutné pro bezpečnou funkci zařízení nebo ochranného systému z hlediska ochrany proti výbuchu, ať již:
 - mohou být umístěny jen v prostředí **BNV** a/nebo,
 - mají být umístěny v prostředí s **NV**.